

ιεροπρεπούς αὐτῶν διαγωγῆς καὶ τῆς καρποφόρου ιερᾶς αὐτῶν λειτουργίας. Ἐκ τούτων μάνον οἱ υπέρ τὰ ἔξηκοντα ἔτη γεγονότες, καὶ μετὰ πολυχρόνιον καὶ εὐδόκιμον διακονίαν τῆς ἐκκλησίας, δέον νὰ καλῶνται πρὸς τὸ ὑψηλὸν τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξιώμα.

Ζήτημα ΙΓ'., ἐρ. Πῶς εἶναι διωργανωμέναι αἱ ιερατικαὶ σχολαὶ τῶν ἑτεροδόξων, καὶ ὅποιαι αἱ ἡμέτεραι ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἐκείνας; Τίνεις αἱ θρησκευτικαὶ ἐταιρίαι καὶ αἱ προσηλυτιστικαὶ προπαγάνδαι τῶν ἑτεροδόξων;

Ἀπόκρισις. Ἐνταῦθα ἐν τῷ οὐργηρικῷ βασιλείῳ, τῷ συγκειμένῳ, ὡς γνωστόν, ἐκ 16 ἐκατομμυρίων ψυχῶν, Ἡ διαφόρων ἐθνικοτήτων, αἱ ιερατικαὶ σχολαὶ τῶν ἑτεροδόξων, καθολικῶν τε καὶ διαμαρτυρουμένων, εἰσὶν ἄριστα διωργανωμέναι, καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἐν αὐταῖς σπουδάσαντες κληρικοὶ διαπρέπουσιν ἐν τῇ ἀκριβεῖ ἐκπληρώσει τῶν πρὸς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν κοινωνίαν ιερῶν αὐτῶν καθηκόντων· αἱ δὲ ἡμέτεραι ιερατικαὶ σχολαὶ ἐν σχέσει πρὸς ταύτας, εἰσὶ, δυστυχῶς, ὑπόδεεστεραι καθ' ὅλας τὰς ἐπόψεις· θρησκευτικαὶ ἐταιρίαι ἐνταῦθα ὑπάρχουσι πολλαὶ καὶ ἀκράζουσαι, ἀλλὰ μόνον διὰ φιλανθρωπικούς, ἐκπαιδευτικοὺς καὶ ἡμικομηρησκευτικοὺς σκοπούς. Προσηλυτιστικαὶ δὲ προπαγάνδαι οὕτε εἰς τοὺς καθολικούς, οὕτε εἰς τοὺς διαμαρτυρουμένους ἐπιτρέπονται ὑπὸ τῆς πολυτικῆς ἀρχῆς, καὶ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ κράτους.

Ζήτημα ΙΔ'., ἐρ. Πῶς ἐκπαιδεύεται καὶ συντηρεῖται ὁ εἰς τὰ ἄλλα ὅμοδοξα κράτη ιερὸς κλήρος;

Ἀπόκρισις. Ἐκπαιδεύεται καὶ συντηρεῖται λίαν ἀτελῶς καὶ ἀλλειπόντως, ὡς πρὸς τὸν ιερὸν κλήρον τῶν ἑτεροδόξων

κρατῶν τῆς χριστιανικῆς Εὐρώπης. Καθότι παρ' ἥμιν τοῖς ὄρθιοδόξοις, διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, οὔτε ἡ κυβέρνησις, οὔτε δὲ λαὸς οὐδέποτε δεόντως ἐφρόντισαν περὶ τῆς ἐπαρκοῦς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς ἀξιοπρεποῦς συντηρήσεως τοῦ ιεροῦ κλήρου. — Ἄμαθεια, πενία καὶ λέρα (λέρα ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων) — ίδοι τὰ πρώτιστα γνωρίσματα τοῦ ὄρθιοδόξου ιερέως τῶν χωρίων μάλιστα, ἔλεγεν ἔχοχος φιλόπατρις ἐν Βιέννη, οἰκτείρων τὴν ἡμετέραν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν, καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν, εἶχε δίκαιον.

Ζήτημα ΙΕ', ἐρ. Όποιος φρονεῖτε, ὅτι δέον νὰ εἶναι ὁ ἔλεγχος τῶν ἀνωτέρων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν πρὸς τὰς ὑποδεεστέρας;

Ἀπόκρισις. Οἱ ἔλεγχος τῶν ἀνωτέρων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν πρὸς τὰς κατωτέρας, διφεύλει νὰ εἶναι ἀδιάλειπτος, ἀπροσωπόληπτος καὶ αὐστηρός, ἀλλ' οὐχ' ἦτον καὶ ἐμπνεύμενος ὑπὸ τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων καὶ φρονημάτων τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλαδελφίας.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐντεῦθεν καὶ ἔξη ἡμῶν πρὸς τὰ 15 σπουδαῖα ζητήματα, ἀτιναὶ ὑπέβαλλε πρὸς σχέσεασιν καὶ διαφωτίσιν δὲ ἐν Ἀδήναις Σύλλογος τῆς „Ἀναπλάσεως“ ἔχων υψηλήν, ἀληθῶς, καὶ θείαν ἀποστολήν, καὶ ἀγωνιζόμενος τὸν μέραν καὶ δυσχερῆ, ἀλλὰ καὶ ἐμνοσωτήριον καὶ ἔνδιον ἀγῶνα τῆς ἀναμορφώσεως τοῦ ιεροῦ ἡμῶν κλήρου, καὶ τῆς διὰ τοῦ πρακτικοῦ χριστιανισμοῦ, ἀναπλάσεως τοῦ γένους ἡμῶν.

Ἡ πανσθενουργὸς χάρις καὶ δύναμις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ πάντων τῶν κοπιώντων καὶ ἀγωνιζομένων ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πατρίδος ἡμῶν.

Βουδαπέστη, μηνὶ Μαΐου, 1889.

ΥΓΙΕΙΝΗ Η ΩΦΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΗΣ.

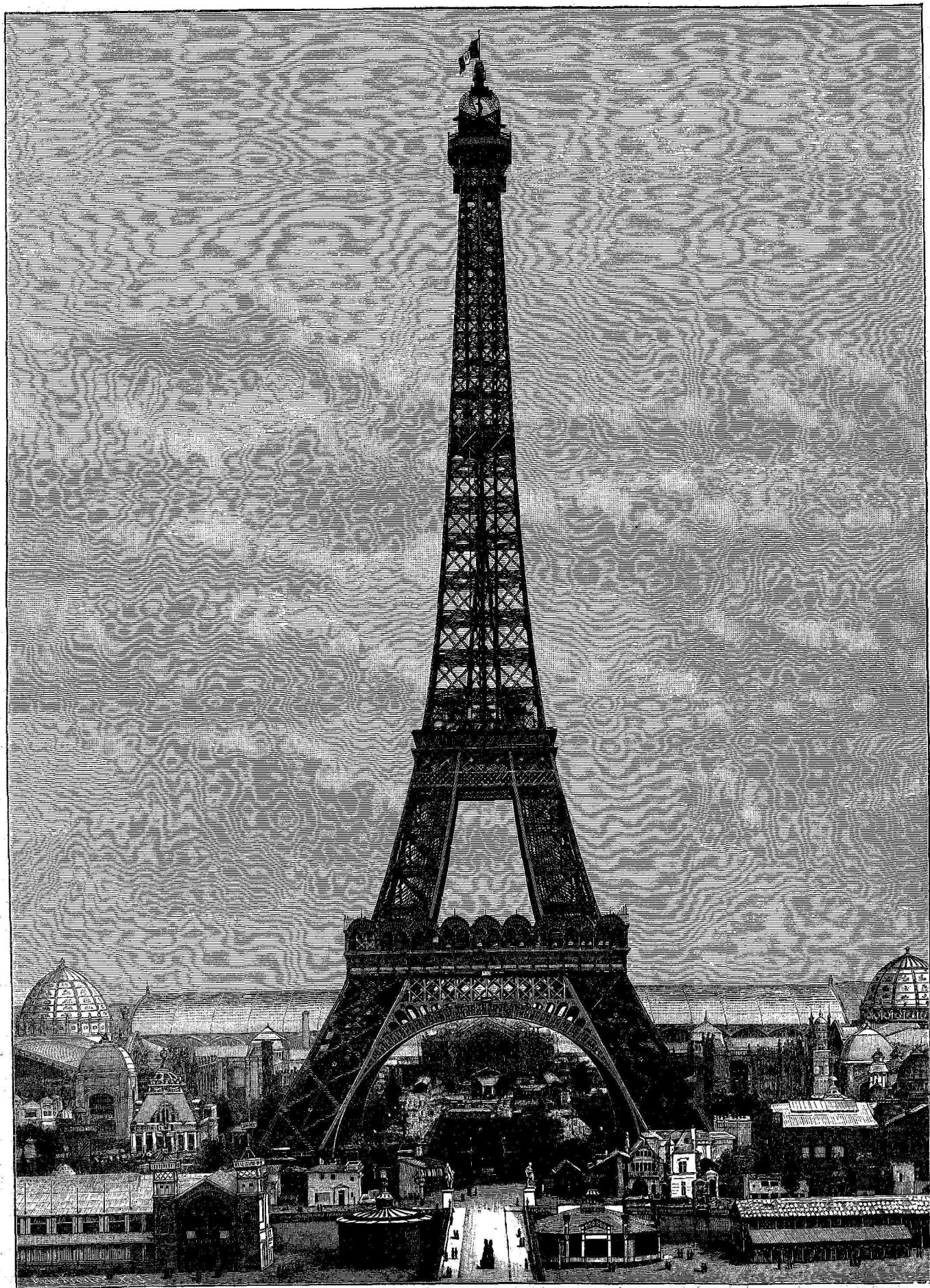
Μεταξὺ τῶν πολυαριθμων σωματικῶν ἀσκήσεων, δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐνίσχυσις τοῦ σώματος καὶ ἡ ψυχαγωγία τοῦ πνεύματος, ἡ κολυμβητικὴ κατέχει τὴν ἀνωτάτην θέσιν, διότι παρέχει ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν εἰς τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα περισσοτέρων ὡφέλειαν οἵας δήποτε ἀλλης σωματικῆς ἀσκήσεως, τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐπιδιωκούσης.

Ἡ κολυμβητικὴ ἐξηγεῖτο καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς. Μεγάλη ἦτο ἡ θεραπεία αὐτῆς παρὰ τοῖς ἀρχαῖοις Αἰγυπτίοις, οἵτινες ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς ὑγιεινῆς ἐν γένει κατεῖχον τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν λαῶν τῆς ἀρχαιότητος κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀκμῆς των. Οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τῶν χωρῶν τοῦ Νείλου ἔχοντες τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ παντελὴς εὐεξία τοῦ σώματος ἦτο ἀπαραιτήτως ἀναγκαία πρὸς τὴν τοῦ πνεύματος εὐεξίαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἀνθρώπου διέγνωσαν λίαν ἐνωρίς τὰς σωτηρίους ἐπιδράσεις, ἀς ἐξασκεῖ ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ὄργανισμοῦ ἡ ὄρθιως ἀσκούμενη κολυμβητικὴ τέχνη. Δεύτεροι μετὰ τοὺς Αἰγυπτίους ήσαν οἱ Ἑλληνες τῶν κλασικῶν χρόνων, οἵτινες μεταξὺ τῶν γυμναστικῶν ἀσκήσεων των ἀπέδωκαν τῇ κολυμβητικῇ τὴν ὀφειλομένην αὐτῇ ἔντιμον θέσιν, εἶνε δὲ ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες τὴν εὐκαρμφίαν τοῦ σώματος των καὶ τὴν ὥραιότητα τῶν μελῶν ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ τοῦ εὐρέος καὶ ισχυροῦ στήθους των ὡφειλον κατὰ τὸ μέγιστον μέρος εἰς τὴν κολυμβητικήν.

Εἶνε ἀξιοπατήρητον ὅτι ἡ παρακμὴ καὶ κατάπτωσις

πολλῶν ἐμνῶν ἐν τῇ ἴστορίᾳ συμπίπτει μὲ τὴν παραμέλησιν τῶν γυμναστικῶν ἀσκήσεων. Οἱ Ῥωμαῖοι, οἵτινες ἐτίμων κατὰ τοὺς ἀρχαῖους χρόνους τὰς ἐλευθέρας ἐν τῷ ψυχρῷ ὕδατι κατέχεισαν καὶ ἐδίδασκον τὴν νεολαίαν ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἐν τῇ εὐγενεῖ τέχνῃ τῆς κολυμβητικῆς, ἥρχισαν νὰ παρακμάζωσιν, ἀμαὶ ὡς εἰσέδυσεν δὲ τρυφηλὸς καὶ ἀβροδιάτος βίος τῆς ἀποχῆς τῶν αὐτοκρατόρων καὶ ἡ ἐν τῇ θαλάσσῃ κολυμβητική, ἡ ἀποσκληρύνουσα καὶ ισχυροποιούσα τὸ σῶμα, ἀντικατεστάθη διὰ τῶν θερμῶν λουτρῶν, ἀτιναὶ ἀπαλύνουσι τὰς σάρκας καὶ ἐξασθενοῦσιν ὅλοις τὸν ὄργανισμόν. Ὁμοιόν τι παρατηρεῖται καὶ παρὰ πολλοῖς ἀλλοῖς λαοῖς, οἵτινες κατὰ τὴν περίοδον τῆς ψίστης αὐτῶν ἀναπτύξεως ἦσαν ἀριστοὶ κολυμβηταί, ἀλλ' ὅτου δὲ ἀπεξενάθησαν πρὸς τὴν κολυμβητικὴν καὶ ἀντικατέστησαν αὐτὴν διὰ τῶν θερμῶν λουτρῶν, ἐγένοντο ἀβρότεροι τὰ σώματα καὶ πρὸς τὰς κακουχίας ἦτον παρτερικοί.

Κατὰ τὸν περόντα αἰώνα εἶναι παρὰ πᾶσιν ἀνεγνωρισμένη ἡ μεγάλη σωματικὴ καὶ πνευματικὴ ὡφέλεια τῆς κολυμβητικῆς, καὶ οὐδεὶς ἀμφιβάλλει πλέον ὅτι ἡ τέχνη αὗτη, ἔνεκα τῆς ἐνδυναμωτικῆς αὐτῆς ἐπιδράσεως ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ὄργανισμοῦ εἴνει ἡ ἀρίστη πασῶν τῶν σωματικῶν ἀσκήσεων. Κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐποχήν, καθ' ἥν διηγεῖται ἀξέσανει ἡ πνευματικὴ ἐργασία ἐπὶ βλάβῃ τοῦ σώματος, ἡ κολυμβητικὴ εἶνε εἰπερ ποτὲ καὶ ὀλλοτε σωτήριος, καθ' ὃσον ἀποτελεῖ τὸ ἀριστον ἀντιφάρμακον κατὰ πάσης βλάβης

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΕΦΕΛ (EIFFEL).

τοῦ δργανισμοῦ, προερχομένης ἐξ ὑπερμέτρου καταπονήσεως τοῦ ἔγκεφάλου καὶ τῶν νεύρων. Οἱ ἡμέτεροι δργανισμὸς ὑφίσταται μόνον διὰ τῆς ὁρμῆς ἐναλλαγῆς κινήσεως καὶ ἡρεμίας, ἐντάσεως καὶ ἀναπαύσεως τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν δυνάμεων. Δυστυχῶς ὅμως, ἔνεκα τῶν ἀπαιτήσεων τῆς σημειώσης ἡμῶν διατίτης, πολὺ συχνὰ διαταράσσεται ἡ ὀρμονία αὐτῇ, καὶ πρὸ πάντων ἔνεκα τῆς παραμελήσεως τῶν μυών, ἐξ τῆς προσέρχονται πλεῖστα νοσήματα τῶν ἐσωτερικῶν δργάνων, τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἷματος καὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ἐνταῦθα λοιπὸν φαίνεται ἐναργῶς ἡ ὠφέλεια τῆς ὁρμῆς ἀσκουμένης, κανονικῆς κολυμβητικῆς. Αὕτη διὰ τῆς ἐνδυναμωτικῆς, πολυμεροῦς τῶν μυών ἐντάσεως διευκολύνει τὰ μέγιστα τὴν ἀλλαγὴν τῶν ὄλων, ἥτοι τὴν πρόσληψιν ὀφελίμων καὶ νέων συστατικῶν τοῦ σώματος καὶ τὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀποχώρισιν τῶν βλαβερῶν καὶ παλαιῶν οὔσιῶν. Οἱ ἀργίαι διατελῶν μῆς καταναλίσκει ὀλίγην τροφήν, ἐκπρίνει δὲ ὡσαύτως ὀλίγας μόνον περιττάς καὶ βλαβερὰς οὔσιας τοῦ δργανισμοῦ, ἐνῷ τούναντίον δὲ ἐνεργῶν καὶ κινούμενος μῆς ἀναλίσκει πολὺ ὄλικὸν καὶ ἀποκρίνει ἀναλόγως ἀπὸ τοῦ σώματος πολλὰς οὔσιας ἀχρήστους καὶ περιττάς, αἴτινες ἐπὶ μωκότερον χρόνον ἐν τῷ σώματι διαμένουσαι καθίστανται λίαν ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν ὑγείαν. Ἡ ἐργασία, ἡ κανονικὴ καὶ πάντα τὰ μέλη ἵσομέτρως ἐν κινήσει διατηροῦσα ἐργασία τῶν μυών, εἰνὲ ἡ κυριωτέρα πηγὴ τῆς ὑγείας τοῦ σώματος, δοῖ δὲ ἔνεκα τοῦ ἐπαγγέλματός των ἀναγκάζονται νὰ διάγωσι καθεστικὸν βίον, εύρισκουσιν τῇ κολυμβητικῇ τὸ ἀριστον μέσον σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ἀναψυχῆς.

Οἱ Ἀγγλοὶ φυσιοδίφης Σμίθ ἡρεύνησε διὰ πολλῶν καὶ ἐμβριμῶν πειραμάτων, πέσσον διάφορον εἶνε κατὰ τὰς διαφόρους σωματικὰς ἀσκήσεις τὸ διὰ τὸν ἀνθρώπον ἀναγκαῖον ποσὸν τοῦ ἀέρος, εὗρε δὲ ὅτι, ἀν λάβωμεν ὡς μονάδα τὸ ποσὸν τοῦ ἀέρος ὅπερ ἀναλίσκομεν κείμενοι, τότε καθήμενοι ἀναλίσκομεν 1,18, ιστάμενοι 1,33, βαδίζοντες 1,90, ἴπεύοντες 4,05, κολυμβῶντες δὲ 4,33 τοιαύτας μονάδας. Ὅταν λοιπὸν κολυμβῶμεν ἀναπνέομεν τετράκις σχεδὸν περισσότερον ἀέρα ἢ διὰ περιπατῶμεν. Ἐκ τῆς ἐπιταχύνσεως ταύτης τῶν λειτουργιῶν τῶν πνευμόνων καὶ τοῦ αἷματος ἐξηγεῖται ἡ μεγάλη ὠφέλεια, ἥν παρέχει ἡ ὁρμῶς ἀσκουμένη κολυμβητικῇ εἰς ἀνθρώπους, ἔχοντας ἀδυνάτους πνεύμονας καὶ κακὸν αἷμα. Ὑπὸ τῶν διασημοτάτων ἡμῶν ἱατρῶν βεβαιοῦται ὅτι ἡ ἀναιμία, ἡ ἀτονία τοῦ σώματος, καὶ ἰδίᾳ ἡ ἀνδυναμία τοῦ στήθους παρὰ τοῖς νέοις, θεραπεύονται σχεδὸν ἀνεύ ἐξαιρέσεως διὰ κανονικῆς καὶ τακτικῆς ἐνεργείας τῶν μυών, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τοιαῦτα νοσήματα ἡ κολυμβητικὴ εἶνε τὸ ἀριστον θεραπευτικὸν μέσον.

Ἡ χλωρωσίς, ἡ νόσος αὐτῆ τῶν ἡμετέρων χρόνων, εἰς τὴν ὄποιαν δυστυχῶς πίπτουσι πλεῖστα θύματα, καὶ ἥτις ὑπὸ διέγιστων ἀνθρώπων ἐννοεῖται καὶ ὑπὸ τῶν πλεῖστων φρικωδῶς παραμελεῖται καὶ παρατείνεται, οὐδέποτε δύναται νὰ ἀντιστῇ εἰς τακτική, κανονικήν καὶ ὁρμῶς γιγνομένην ἔντασιν τῶν μυών. Ὡς ἀπεδείχθη διὰ νεωτέρων ἐρευνῶν, οἱ χλωρωτικοὶ ἔχουσι μικρὰν καρδίαν, ὡσαύτως δὲ καὶ πάντα τὰ ἐκ ταύτης ἐκπορεύομένα μεγάλα ἀγγεῖα μπολείσονται τοῦ κανονικοῦ μεγέθους, τοῦδ' ὅπερ σημαίνει ὅτι ἡ διὰ τῆς ἐργασίας ἐνέργεια τοῦ σώματος εἶνε ἀνεπαρκής πρὸς τὴν ἀναπτυξιν τῶν ἐσωτερικῶν δργάνων. Ἡ καρδία δὲν λειτουργεῖ μετὰ τῆς δεούσης ἀσφαλείας καὶ κανονικότητος, τὸ αἷμα

δὲν ἐξακοντίζεται μετ' ἀποχρώσης ὁρμῆς, ἡ πέψις γίνεται ἀτελής, καὶ συνεπείς τούτου ἀναπτύσσεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ ἀναρρίφεσσα νόσος, ἥτις εἰς πολλὰς νεαράς καὶ πληρεις ἐλπίδων ὑπάρξεις κατέστη ἡδη τοσοῦτον ὀλεθρία. Ἐὰν οἱ χλωρωτικοὶ κατέφευγον εἰς τὴν κολυμβητικήν, θὰ εὑρίσκον εἰς τὰς πλείστας περιπτώσεις τὴν παντελῆ θεραπείαν των.

Ἐπικρατεῖ πολλαχοῦ ἡ πρόληψις ὅτι τὸ κολυμβᾶν εἶνε μόνον εἰς ἀνθρώπους ἴσχυρᾶς κράσεως ὑγιεινόν. Ἀπ' ἐναντίας, εἰς τοὺς ἀδυνάτους εἶνε ὡφελιμώτατον, ἐννοεῖται ὅταν γίνεται μετὰ προφυλάξεως, ἰδίᾳ δὲν εἰνε παρὰ πολὺ ψυχρόν, καὶ ὅταν ἀποφύγωνται πᾶσαι αἱ ὑπερβολαί. Πρὸ πάντων τὴν μεγίστην ὠφέλειαν παρέχει ἡ κολυμβητικὴ εἰς τὸ γυναικεῖον φύλον, οὐ μόνον ὡς θεραπευτικὸν καὶ προφυλακτικὸν μέσον κατὰ τῆς χλωρώσεως, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πλείστας ἀλλας ἐπόψεις: Θὰ ἥτο δὲ εὐχῆς ἔργον, ἀν ἡσκοῦντο καὶ αἱ γυναῖκες ἐν τῇ κολυμβητικῇ ἐπ' ἵσης ὡς οἱ ἀνδρες. Ἡ ἀπάλυνσις καὶ ἀκρα εὐαισθησία τῆς ἐπιδερμίδος τινῶν γυναικῶν, ἥτις εἶναι αἰτία πολλῶν καὶ χαλεπῶν διαταράξεων τῆς ὑγείας, θὰ ἥφανται ταχέως, ἀν αἱ γυναῖκες συνειδήζον εἰς τὰς ἐλευθέρας ἐν τῷ μᾶται κινήσεις, τὰς ἐνδυναμωτικὰς καὶ ἀναψυκτικὰς ταύτας τοῦ σώματος ἀσκήσεις. Ὡσαύτως ἡ ὑπέρμετρος εὐαισθησία, τὸ εὐερέθιστον, αἱ νευροπάθειαι πολλῶν γυναικῶν ἔχουσι τὴν ἀρχήν των ἐν τῇ ὀλίγῃ καὶ ἀνεπαρκεῖ τοῦ σώματος κινήσει καὶ ἐνεργείᾳ, πάντα δὲ ταῦτα λατρεύονται ἀριστα διὰ τῆς κολυμβητικῆς.

Οἱ παῖδες καὶ τὰ κοράσια εἶνε καλὸν νὰ ἀρχίζωσι μὲ τὸ ἔννατον ἢ δέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας των τὴν ἐκμάθησιν τῆς κολυμβητικῆς. Ἐν τῇ ἡλικίᾳ ταύτη τὸ σῶμα εἶνε δεκτικώτατον τῶν ὑγεινῶν ἐπιδράσεων τῆς τέχνης ταύτης. Ὅστις ἐν τῇ παιδικῇ αὐτοῦ ἡλικίᾳ ἀσκεῖται ἀρκούντως ἐν τῇ κολυμβητικῇ, θέτει οὕτως εἰπεῖν στερεὰ θεμέλια εἰς τὴν ὑγείαν του καὶ ἀποκτᾷ ἰδίᾳ στήθος ἴσχυρὸν καὶ εύρωστον, δυνάμενον ν' ἀντιστῆι εἰς πᾶσαν προσβολήν. Τὸ στήθος λαμβάνει προσέτι διὰ τῆς τακτικῆς κολυμβήσεως ὡραῖον κυρτὸν σχῆμα, ὅπερ παρέχει καὶ εἰς δλον τὸ σῶμα ὡραῖαν, ὁρμὴν στάσιν. Τὸ προτέρημα τοῦτο δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν εἰς πάντα καλὸν κολυμβητήν. Αἱ ἔνεκα τῆς ἀντιστάσεως τοῦ μᾶταιος διπλαῖσις ἴσχυραι τῶν βραχίονων καὶ τοῦ στήθους κινήσεις ἀναπτύσσουσι τὸν θώρακα τοῦ στήθους καὶ τοὺς μυῶνας τοῦ ἀνών σώματος θάυμασίως. Πρὸ πάντων ἐνισχύονται καὶ ἐνδυναμοῦνται οἱ ἀμφοτέρωμεν τοῦ στήθους εὑρισκόμενοι μεγάλοι μυῶνες, τῶν ὅποιων ἡ ἐνέργεια συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἐλκωσι πρὸς τὸ σῶμα τοὺς ἀνωβραχίονας. Σύν τῷ χρόνῳ δὲ ἀναπτύσσονται οἱ ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ κολυμβητοῦ μυῶνες, τῶν ὅποιων ἡ στρογγυλότης εἶνε σημεῖον ὑγείας καὶ εύρωστίας καὶ ἥτο τὸ ὡραῖοτατον κόσμημα ὅλων τῶν ἀνδρῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἀνόσμημα τὸ δόπον σπανίως ἀπαντῶμεν τὴν σήμερον εἰς τοὺς ἀνδρας καὶ νεανίας τῶν μεγαλουπόλεων, οἵτινες σχεδὸν ἀνεξιρέτως ἔχουσι τὰ στήθη ἐντελῶς ἐπίπεδα.

Ἐν γένει δὲ δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι ἐξ δλων των σωματικῶν ἀσκήσεων, τῆς γυμναστικῆς, τῆς ἱππασίας, τοῦ χοροῦ, τῆς παγοδρομίας κτλ. ἡ κολυμβητική, ὁρμῶς. ἥτοι ἀνεύ ὑπερβολῶν ἀσκουμένη, εἶνε ἡ μόνη ἥτις ἀναπτύσσει καὶ ἴσχυροποιεῖ ὅλους τοὺς μυῶνας τοῦ σώματος καὶ τῶν μελῶν, καὶ παρέχει τὴν μεγίστην ὡφέλειαν εἰς τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου.